

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK VAN EEN DELEGATIE UIT DE VASTE COMMISSIES VOOR KONINKRIJKSRELATIES VAN DE EERSTE EN VAN DE TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL AAN BONAIRE EN CURAÇAO VAN 6 TOT EN MET 13 JANUARI 2017

Vastgesteld 13 januari 2017

Inleiding

Van 10 tot en met 13 januari 2017 zijn delegaties van de Staten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en van beide Kamers van de Staten-Generaal in Curaçao bijeengekomen in het kader van het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO). Het IPKO is de overlegstructuur van de parlementen van de landen van het Koninkrijk en vindt in beginsel twee maal per jaar plaats.

Het IPKO kende dit keer een informeel karakter, waarbij de nadruk lag op onderlinge kennismaking en kennisuitwisseling. De aanleiding daarvoor waren de recente verkiezingen op Curaçao en Sint Maarten; de samenstelling van de Staten van deze landen is hierdoor ingrijpend gewijzigd en nog niet alle commissies zijn geformeerd. Er is deze keer dan ook geen afsprakenlijst vastgesteld.

De Nederlandse delegatie bestond uit de Tweede Kamerleden Recourt (delegatieleider, PvdA), Bosman (VVD), Van Laar (PvdA), Amhaouch (CDA) en Van Tongeren (GroenLinks) en uit de Eerste Kamerleden Ganzevoort (plv. delegatieleider, GroenLinks), Van Kappen (VVD), Van Bijsterveld (CDA), De Graaf (D66) en Ester (CU). De delegatie werd begeleid door plaatsvervangend griffier van de Tweede Kamer T.N.J. de Lange en stafmedewerker van de Eerste Kamer M. Prenger.

Voorafgaand aan het IPKO legde de Nederlandse delegatie van 6 tot en met 9 januari 2017 werkbezoeken af op Bonaire en nam zij deel aan een werkconferentie met bestuurders uit Caribisch Nederland over het thema armoedebestrijding.

De Nederlandse delegatie brengt hierbij verslag uit van haar activiteiten.

De voorzitter van de delegatie,
Recourt

De plv. voorzitter van de delegatie,
Ganzevoort

De griffiers van de delegatie,
De Lange
Prenger

Vrijdag 6 januari 2017

De delegatie reist van Amsterdam naar Bonaire en komt daar aan het einde van de middag aan, waar zij wordt ontvangen door de plv. Gezaghebber van Bonaire en de Rijksvertegenwoordiger.

De Rijksvertegenwoordiger ontvangt de delegatie 's avonds in zijn ambtswoning voor een informeel diner, waarvoor ook het Bestuurscollege en de Eilandsraad van Bonaire zijn uitgenodigd.

Zaterdag 7 januari 2017

De delegatie ontvangt een briefing van de Rijksvertegenwoordiger. Hierbij wordt de delegatie onder meer geïnformeerd over de politieke, maatschappelijke en economische situatie in Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Ook wordt het programma dat de delegatie zal hebben op Bonaire doorgesproken.

Daarna brengt de delegatie, opgesplitst in een aantal groepen, een bezoek aan verschillende wijken in en rond Kralendijk. Insteek is een beter beeld te krijgen van de armoede op Bonaire. De bezoeken en de vragen die daaruit voortvloeien worden benut als input voor de werkconferentie inzake armoedebestrijding die op maandag 9 januari 2017 plaatsvindt (zie hieronder).

In de middag spreekt de delegatie met vertegenwoordigers van een aantal maatschappelijke organisaties op Bonaire. De delegatie heeft veel waardering voor de grote inzet van vele professionals en vrijwilligers op Bonaire die werkzaam zijn op terreinen als armoedebestrijding, integrale wijkaanpak, opvang van jongeren, etc. Veel gaat goed, maar ook is duidelijk dat in een aantal gevallen organisatorische en financiële knelpunten moeten worden opgelost, ook in (de samenwerking met) Nederland.

Zondag 8 januari 2017

Een aantal leden van de delegatie brengt onder begeleiding van een vertegenwoordiger van de stichting nationale parken (Stinapa) een bezoek aan het prachtige natuurpark Washington Slagbaai. Ook de manager van het park is daarbij aanwezig.

Maandag 9 januari 2017

De delegatie neemt deel aan een werkconferentie over het thema armoede dat is georganiseerd door het Bestuurscollege van Bonaire. Er worden presentaties gegeven over armoedeproblematiek op Sint Eustatius, Bonaire en Saba, waarna er uitgebreid van gedachten wordt gewisseld.

In de presentatie van Sint Eustatius wordt onder meer aandacht besteed aan de gevolgen van de armoede op het eiland, zoals de slechte staat van veel woningen, gezondheidsproblemen, huiselijk geweld en verkapte prostitutie. Als oorzaken van de armoede op het eiland wordt verwezen naar de hoge werkloosheid en het minimumloon waar veel mensen op zijn aangewezen maar dat niet voldoende is om van rond te komen. In de strijd tegen armoede wordt gepleit voor meer werkgelegenheid. Om dit te bewerkstelligen, wordt een betere aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt en de verdere ontwikkeling van het toerisme en de land- en tuinbouw voorgesteld.

De presentatie van Bonaire vangt aan met een uiteenzetting van de armoedeproblematiek op het eiland. Volgens het Bestuurscollege van Bonaire zijn het niveau van het wettelijk minimumloon (WML) en de uitkeringen te laag om van te leven en moet het WML niet als ijkpunt voor het sociaal minimum worden genomen. Ook uit het Bestuurscollege kritiek op het huidige arbeidsmarkt- en voorzieningenbeleid dat in hun ogen teveel vanuit Nederland wordt bepaald. Het Bestuurscollege wil in samenwerking met verschillende ministeries en andere stakeholders een integraal Meerjarenbeleid voor sociaal-economische ontwikkeling opstellen. Hierin zouden afspraken moeten worden opgenomen over onder meer een sociaal minimum dat toereikend is om te kunnen voorzien in de kosten voor het levensonderhoud en plannen voor duurzame economische groei en verbetering van de arbeidsmarkt.

De presentatie van Saba richt zich op drie kernpunten. Ten eerste wordt gepleit voor een mentaliteitsverandering vanuit de Nederlandse regering, oftewel een meer actieve houding waarbij zaken sneller worden opgepakt en uitgevoerd. Ten tweede pleit Saba voor meer ruimte om taken zelf uit te voeren. Volgens Saba worden te vaak zaken vanuit Nederland aangestuurd terwijl de Sabaanse samenleving dit zelf beter en goedkoper zou kunnen. Ten derde pleit Saba voor meer structurele in plaats van tijdelijke oplossingen. In dit kader wordt waardering uitgesproken voor het geld dat vanuit Nederland voor verschillende projecten beschikbaar wordt gesteld. Te vaak is er echter geen geld voor bijvoorbeeld onderhoud, waardoor succesvolle projecten verzanden.

De Nederlandse delegatie dankt de vertegenwoordigers van de eilanden voor de zeer waardevolle informatie die van groot belang is voor haar controlerende taak op het regeringsbeleid. De delegatie spreekt de hoop uit dat de bijeenkomst met bestuurders uit Caribisch Nederland ook volgend jaar weer een vervolg zal krijgen.

De delegatie arriveert aan het begin van de avond op Curaçao. De Vertegenwoordiger van Nederland op Curaçao geeft een briefing over de actuele politieke, economische, financiële en maatschappelijke situatie op Curaçao.

Dinsdag 10 t/m vrijdag 13 januari 2017

In Curaçao vindt het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO) plaats. De delegaties van de vier parlementen kiezen er vanwege het grote aantal nieuwe parlementsleden voor om de besprekingen dit jaar informeel en besloten te houden. Het hoofddoel is kennismaking en kennisuitwisseling. De agenda van dit IPKO is in bijlage toegevoegd, evenals de lijst van deelnemers.

Het volgende IPKO vindt plaats van 30 mei 2017 tot en met 2 juni 2017 in Den Haag. De definitieve agenda wordt vastgesteld in een videoconferentie ter voorbereiding op het komende IPKO.

Naast het officiële IPKO programma neemt de delegatie deel aan de volgende activiteiten.

Op woensdag 11 januari spreekt de delegatie tijdens het ontbijt met de Minister van Veiligheid en Justitie (V&J) van Nederland. De Minister is ook op Curaçao voor het Justitieel Vierpartijenoverleg (JVO). De Minister geeft een toelichting op de inzet van V&J in het Caribisch deel van het Koninkrijk en de samenwerking met de Ministers van Justitie van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Op woensdagavond biedt de delegatie een receptie aan in de ambts-woning van de Vertegenwoordiger van Nederland. Aanwezig zijn onder meer leden van de IPKO-delegaties, van het kabinet van Curaçao, vertegenwoordigers van verschillende instituties, van het bedrijfsleven en van non-gouvernementele organisaties.

Op donderdag 12 januari spreekt een gedeelte van de delegatie voor aanvang van het officiële IPKO-programma van die dag (presentatie over, en werkbezoek aan, Oostpunt) informeel met een vertegenwoordiging van de natuurbeschermingsorganisatie Carmabi over de ontwikkelingsplannen voor Oostpunt. Aan de orde komen onder meer het natuurbelang van met name het rif aan de zuidkant en de tot nu toe gevolgde procedure met betrekking tot de vaststelling van het Eilandelijk Ontwikkelingsplan inzake Oostpunt.

Na afloop van het IPKO op vrijdag 13 januari spreekt een gedeelte van de delegatie in de middag informeel met de plv. Commandant Zeemacht in het Caribische gebied, Kolonel der Mariniers P.J. de Vin en het hoofd operaties van de Kustwacht in het Caribische gebied, Kapitein-Luitenant ter zee, R.J. Jurriansen. Aan de orde komen zowel het militaire- als het kustwacht-aspect van de werkzaamheden.

Zaterdag 14 januari 2017

In de middag vertrekt de delegatie terug naar Nederland, waar de delegatie op zondag 15 januari in de ochtend arriveert.

BIJLAGE I**PROGRAMMA IN HET KADER VAN HET INTERPARLEMENTAIRE
KONINKRIJKSOVERLEG, 10 T/M 13 JANUARI 2017, WILLEMSTAD,
CURAÇAO****DINSDAG 10 JANUARI 2017**

09.00–09.30	Presidiumoverleg
09.45	Welkomstwoord en korte speech delegatieleider Curaçao
09.50	Korte speech delegatieleider Aruba
09.55	Korte speech delegatieleider Sint Maarten
10.00	Korte speech delegatieleider Nederland
10.15	Opening vergadering door voorzitter IPKO
10.20–12.30	Bespreking – Economische kansen binnen het Koninkrijk – Presentatie Bluerise – Klimaatverandering en Energie
12.30–14.00	Lunch
14.00–15.30	Het ideale Koninkrijk in 2040
15.30–15.45	Koffiepauze
15.45–17.15	Presentatie en werkbezoek Havenprojecten

WOENSDAG 11 JANUARI 2017

09.00–10.30	Bespreking – Jeugd- en jongeren – AOV / AWW-gat studenten – Dubbele taaltoets
10.30–10.45	Koffiepauze
10.45–13.00	Bespreking – Initiatiefrecht Rijkswet aan de Staten – Procedure Rijkswet Geschillenregeling – Integriteit van bestuur – Constitutioneel hof
13.00–14.15	Lunch
14.15–15.15	Bespreking gezondheidszorg
15.30–18.00	Werkbezoek aan Hospital Nobo Otrabanda

DONDERDAG 12 JANUARI 2017

09.00–11.00	Presentatie project Oostpunt door de heer Willy Maal
11.00–12.00	Lunch
12.30	Vertrek naar Oostpunt
13.00–16.00	Werkbezoek Oostpunt
20.00	Afscheidsdiner, aangeboden door de Voorzitter van de Staten

VRIJDAG 13 JANUARI 2017

10.00

Persconferentie

DELEGATIE STATEN VAN ARUBA:

Mw. M.G. Wyatt-Ras (Statenvoorzitter)
Hr. G.R. Herdé (Commissievoorzitter)
Hr. A.M. Sneek
Hr. C.G. Dammers
Hr. D.R. Rasmijn
Hr. J.E. Thijsen
Hr. C.V.J. Romero
Hr. G.F. Besaril
Hr. A.C.G. Bikker
Mw. M.J. Lopez-Tromp
Hr. H.C.J. Hek (Griffier)

DELEGATIE STATEN VAN CURAÇAO:

Mw. G.M. Mc. William (Commissievoorzitter en Voorzitter IPKO)
Mw. M.M. Alcalá-Walle
Hr. H.A. Davelaar
Mw. M.V.E. Cijntje
Mw. O.V.E. Leeftang
Hr. E.D. Braam
Hr. S.R. Cijntje (Griffier)
Hr. R.J. Anthonia (plv. Griffier)

DELEGATIE STATEN VAN SINT MAARTEN

Mw. S.A. Wescot-Williams (Voorzitter van de Staten)
Hr. R.E. Samuel
Hr. F.G. Richardson
Mw. N.R. Guishard-Joubert (Griffier)
Hr. R.R.H. Richardson (adviseur)

NEDERLANDSE DELEGATIE:*Tweede Kamer*

Hr. J. Recourt (Delegatieleider)
Hr. A. Bosman
Hr. R.P. Van Laar
Hr. M. Amhaouch
Mw. L. van Tongeren
Hr. T.N.J. de Lange (Griffier)

Eerste Kamer

Hr. R.R. Ganzevoort (plv. Delegatieleider)
Hr. F.E. van Kappen
Mw. S.C. van Bijsterveld
Hr. Th. C. de Graaf
Hr. P. Ester
Mw. M. Prenger (Stafmedewerker)